

5.2.4. Justitsministeriets overvejelser

5.2.4.1. Som det fremgår ovenfor under pkt. 5.2.1., er politiets adgang til at kontrollere, om nogen bærer våben, efter gældende ret begrænset til situationer, hvor der foreligger en konkret mistanke mod den pågældende, hvor den pågældende giver sit samtykke til legemsbesigtigelsen, eller hvor det er nødvendigt for at opretholde sikkerhed, fred og orden

Politiet har derimod ikke efter gældende ret mulighed for at foretage stikprøvevisitationer af personer med henblik på at undersøge, om nogen bærer våben. Dette gælder uanset, om visitationen ønskes foretaget på steder, hvor der erfaringsmæssigt er en forøget risiko for strafbare handlinger, der indebærer fare for personers liv, helbred eller velfærd, eller i et område, hvor der for nylig har fundet et alvorligt knivoverfald sted.

Justitsministeriet finder, at der i tilknytning til justitsministerens lovforslag nr. L 97 om ændring af våbenloven, som bl.a. indebærer en stramning af adgangen til uden et anerkendelsesværdigt formål at besidde eller bære kniv på offentligt tilgængelige steder, på uddannelsessteder, i ungdomsklubber og lign., bør skabes mulighed for en mere effektiv præventiv indsats mod ulovlig besiddelse og anvendelse af knive mv.

Det vil efter Justitsministeriets opfattelse have en væsentlig præventiv effekt, hvis politiet, uden at der foreligger konkret mistanke mod enkeltpersoner, kan foretage stikprøvevisitationer af personer og genstande, herunder køretøjer, med henblik på at kontrollere, om nogen besidder eller bærer våben.

I forbindelse med høringen over et udkast til denne del af lovforslaget er det i flere høringssvar blevet anført, at det er for vidtgående at give politiet adgang til at foretage et så intensivt indgreb som stikprøvevisitation over for borgere, der ikke er under konkret mistanke for et strafbart forhold.

Justitsministeriet er naturligvis enig i, at visitation uden konkret mistanke mod enkeltpersoner er et indgreb af en vis intensitet. Det må imidlertid fremhæves, at den foreslåede bestemmelse alene indebærer en adgang for politiet til at foretage besigtigelse af en persons legeme samt at undersøge vedkommendes tasker mv. svarende til f.eks. den sikkerhedskontrol, der i dag foretages i de fleste lufthavne. Dette skal sammenholdes med, at en sådan bestemmelse efter Justitsministeriets vurdering vil have en væsentlig præventiv effekt og dermed også vil kunne medvirke til at begrænse omfanget af voldskriminalitet, hvor der benyttes våben. Af disse grunde finder Justitsministeriet, at en adgang for politiet til at foretage stikprøvevisitation ikke

vil være for vidtgående, hvis anvendelsesområdet for bestemmelsen ikke går ud over, hvad der må anses for nødvendigt for at sikre en effektiv overholdelse af våbenlovgivningen, og hvis der endvidere opstilles klare betingelser for, hvornår bestemmelsen kan anvendes.

Efter Justitsministeriets opfattelse vil det navnlig være på steder, hvor der erfaringsmæssigt er en forøget risiko for voldsudøvelse og slagsmål, at der er behov for en udvidet adgang til at foretage kontrol af, om nogen er i besiddelse af våben. En generel adgang for politiet til på et hvilket som helst tidspunkt og sted at foretage visitation mv. af personer med henblik på at kontrollere, om nogen er i besiddelse af våben, vil derfor efter Justitsministeriets opfattelse række videre, end hvad der må anses for nødvendigt for at sikre en effektiv overholdelse af forbuddet mod at besidde våben på offentligt tilgængeligt sted mv.

På den baggrund foreslås det, at politiet på steder, hvor der efter lov om våben og eksplosivstoffer gælder forbud mod at besidde eller bære knive mv., kan besigtige en persons legeme samt undersøge tøj og andre genstande, herunder køretøjer, med henblik på at kontrollere, om nogen besidder eller bærer våben, jf. den foreslåede bestemmelse § 6, stk. 1. Besigtigelse og undersøgelse kan ske efter beslutning af politimesteren (politidirektøren) eller den, som denne bemyndiger hertil, når der er grund til det med henblik på at forebygge, at nogen foretager strafbare handlinger, som indebærer fare for personers liv, helbred eller velfærd, jf. den foreslåede bestemmelse § 6, stk. 2.

Forslaget indebærer, at politiet får mulighed for, hvis betingelserne er opfyldt, som et planlagt tiltag uden retskendelse at foretage stikprøvevisitationer mv. med henblik på at kontrollere, om nogen besidder eller bærer våben.

5.2.4.2. Efter *stk. 1* i den foreslåede bestemmelse kan besigtigelse af personer mv. alene ske på steder, hvor der efter lov om våben og eksplosivstoffer § 4, stk. 1, gælder forbud mod at besidde eller bære knive mv. Det vil efter den foreslåede ændring af våbenloven sige offentligt tilgængelige steder, på uddannelsessteder og i ungdomsklubber og lignende. Bestemmelsen omfatter ikke boliger, private garager eller andre steder, hvor der ikke efter lov om våben og eksplosivstoffer gælder forbud mod at besidde eller bære kniv mv.

Bestemmelsen giver adgang til at besigtige en persons legeme, det vil sige besigtigelse af legemets ydre samt undersøgelse af det tøj, som den pågældende er iført. Der vil endvidere være adgang til at undersøge andet tøj og genstande, herunder køretøjer, der befinder sig på det sted, der undersøges. Politiet kan såle-